

[Ministeren for offentlige arbejder.]

delig begrænsning af rådhedsretten.“ Om det centrale problem, hvorvidt lovforslaget er i strid med undergrundsloven, må vi altså sige, at det mener vi ikke at det er.

Når forslaget går ud på, at der kræves tilladelse til udnyttelse af sådanne råstoffer, som altså i dag kan udnyttes frit af grundejeren, eller hvem han nu måtte have bortforpagtet retten til, så må der selvfølgelig i dette ligge, at en tilladelse kan nægtes. Jeg tør ikke kategorisk erklære, at det ikke vil kunne forekomme, at en grundejer vil kunne gøre gældende, at nægtelse af en sådan tilladelse vil kunne anses for et for staten erstatningsforpligtende indgreb i hans hidtidige rådhedsret.

Det er i øvrigt også nødvendigt at gøre opmærksom på, at der på dette område er et forhold til landbrugslovgivningen. Vi har loven om landbrugsejendomme, og derfor vil det også være nødvendigt lige at se på forslaget i denne sammenhæng.

Der hersker megen usikkerhed med hensyn til, hvor store vore råstofressourcer på dette område egentlig er, og jeg har i den anledning fået forelagt et forslag — det er et tidligere udarbejdet forslag — fra direktøren for Danmarks geologiske Undersøgelse, som har stillet forslag til et program for en kortlægning af de danske råstofressourcer på landjorden, men en sådan undersøgelse vil, fordi den jo er en temmelig omfattende opgave, nok komme til at strække sig over noget i retning af 5 år og også komme til at koste en hel del penge.

Dette sidste har nogen forbindelse til det princip, der indeholdes i lovforslagets § 2, stk. 2, pkt. 4, som fastslår, at materialerne ikke må eksporteres. Der er en vis sammenhæng mellem, om man kan gøre noget sådant, og spørgsmålet om, hvorvidt det er en forekomst af, skal vi sige et vist begrænset omfang.

Jeg vil derfor gerne gøre opmærksom på, at et folketingsudvalg i øjeblikket behandler et lovforslag fra ministeren for offentlige arbejder vedrørende sømaterialer, som var udformet med henblik på at undgå noget af det, man gerne vil undgå ved nærværende lovforslag, og at man under behandlingen i udvalget er kommet til, så vidt jeg har forstået udvalget, at man nu alvorligt overvejer, om ikke en rigtigere løsning end de kon-

trolforanstaltninger, vi har beskæftiget os med, ville være eksportforbud — naturligvis kombineret med, at der kan gives eksporttilladelser, hvad vi på visse områder kan være forpligtet til og på andre områder interesseret i.

Derfor tror jeg, man må sige, at nogen nærmere stillingtagen til dette lovforslag næppe vil være fornuftig, før vi lige har fået afklaret det i og for sig ganske tilsvarende problem, som ligger på området sømaterialer, men det skulle der også være tid til i det udvalgte, der allerede har arbejdet med det i nogen tid.

Jeg sammenfatter altså mine bemærkninger på den måde, at vi er i regeringen ingenlunde afvisende over for tankegangen i lovforslaget, men at det nok er lidt tidligt at sige, hvordan de problemer, som man ønsker at løse ved det fremsatte lovforslag, skal løses. Den nærmere stillingtagen til dette må hænge sammen med, dels hvad folketinget måtte komme til vedrørende materialerne på søterritoriet, derunder problemerne om eksportforbud for sådanne materialer, dels en vurdering af, hvad det under hensyn til mængden af sådanne forekomster vil være muligt og i overensstemmelse med vore handelspolitiske og internationale forpligtelser at fastslå på dette område.

Jeg vil altså gerne erklære mig villig til at se nærmere på hele problemet og se, om det kan løses i en større sammenhæng.

K. J. Mortensen: Lovforslaget, som vi nu har til behandling, har jo, som ministeren siger, direkte forbindelse med de to andre lovforslag. De tilsigter alle det samme, nemlig en kontrol med optagelsen af materialer og eventuel begrænsning af optagelsen. Grunden til forslagene er den, at man diskuterer, om der er materialer nok, eller om vi eventuelt skal til at importere i løbet af et kortere åremål, fordi vi i dag eksporterer for meget. Ministeren har selv i forbindelse med loven om sømaterialer sagt, at vi måske tømmer vore ressourcer, og det samme har entreprenørforeningerne udtalt. Der har i visse aviser været forudsagt, at vi omkring 1980 vil have tømt vore kilder totalt. Det er nok noget overdrevent, men vi har i hvert fald ikke ubegrænsede mængder, som det har været fremført fra eksportørernes side.